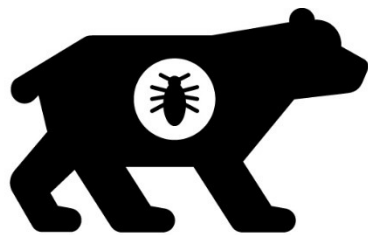

Bestuursverslag 2023

stichting Luis in de Pels

1. Inleiding

Dit is het bestuursverslag over het jaar 2023 van de Stichting Luis in de Pels, dat samen met de jaarrekening het jaarverslag vormt.

De Stichting heeft als doel het versterken van onafhankelijke lokale en regionale journalistiek in Den Haag en directe omgeving. Journalisten vormen een onmisbare factor in het functioneren van de samenleving doordat ze namens de burgers het openbaar bestuur, de democratische organen en de handel en wandel van bedrijven en organisaties controleren. Ze stellen vragen die door anderen niet (in het openbaar) gesteld worden en ze openbaren belangrijke informatie die anders onbekend blijft. De Luis in de Pels ondersteunt (mede) journalistieke projecten die zonder financiële hulp niet van de grond komen. De nadruk ligt op onderzoeksjournalistiek met een raakvlak naar de politiek.

In 2023 hebben zeven organisaties of personen subsidie ontvangen. Vier aanvragen zijn afgewezen omdat ze te weinig aan de criteria voldoen.

Het bestuur heeft in het verslagjaar afscheid genomen van Carla Joosten, lid namens de NVJ, die aan het eind van haar tweede termijn was gekomen. De NVJ heeft Sanne Poot, freelance mediamaker te Rotterdam voorgedragen als nieuw lid. Zij is per 1 januari 2024 toegetreden.

Sinds 2022 legt het bestuur bij het toekennen van subsidies meer nadruk op het bereik van publicaties en de marketinginspanningen om dat bereik te vergroten. Voorts besteden we meer aandacht aan de begeleiding van projecten, de evaluatie en verantwoording na afloop ervan, alsmede de tijdelijkheid van de subsidiëring door de Luis in de Pels. Een en ander resulteert in een aangepast en eenvoudiger formulier om subsidie aan te vragen.

Het bestuur is een minimumgrens gaan hanteren voor de tarieven die we betalen: 45 euro per uur.

Het bestuur

Peter ter Horst, voorzitter

Dick van der Meer, secretaris

Robert Oosterveen, penningmeester
Hans Goslinga, lid
Marcia Nieuwenhuis, lid
Hizir Cengiz, lid
Sanne Poot, lid namens NVJ

Stichting Luis in de Pels

P: Kruidenschans 135, 2215 TT VOORHOUT

E: bestuur@stichtingluisindepels.nl

I: www.stichtingluisindepels.nl

2. Verslag

De Stichting Luis in de Pels beoogt onafhankelijke journalistiek in Den Haag en de regio Haaglanden te versterken door individuele journalisten, programmastichtingen en media per project financieel te ondersteunen met private en publieke middelen. Het accent van de ondersteunde journalistiek ligt bij voorkeur op het openbaar bestuur, maar ook andere organisaties, instellingen en bedrijven kunnen onderwerp zijn. De stichting subsidieert uitsluitend kosten die worden gemaakt voor journalistiek werk en alleen maar tijdelijk. Het bestuur besluit zonder last of ruggespraak wie er steun krijgen.

Het bestuur komt ten minste eens in de vier maanden fysiek bijeen, maar streeft ernaar binnen twee weken na indiening een besluit te nemen over een aanvraag. Alle beschikkingen worden schriftelijk gemotiveerd. Afwijzingen gaan voor zover mogelijk vergezeld van tips om de aanvraag kansrijker te maken. Bij het toekennen van subsidie kijkt het bestuur ook naar de redelijkheid van de beloning voor journalisten. De Luis vindt dat journalisten behoorlijk moeten worden betaald voor hun belangrijke werk en hanteert een minimum uurtarief van 45 euro. Aan een 'race-to-the-bottom' voor journalistieke tarieven doen wij niet mee.

Persprij

Ter bevordering van spraakmakende journalistiek over de lokale politiek kent de stichting een jaarlijkse prijs toe voor de beste journalistieke productie op dit vlak in de regio Haaglanden. De Luis in de Pels is in 2023 gegaan naar Niels Klaassen van het AD voor zijn fraaie podcast *O, o, De Mos*. Die gaat over de wegens corruptie vervolgde Richard de Mos en nog een aantal anderen die verbonden waren aan de partij Hart voor Den Haag. Met dit nog relatief nieuwe medium heeft Klaassen verhelderend en spannend verslag gedaan, waarbij de luisteraar meer informatie kreeg dan de lezer van de krant. De beloning was een kunstwerk van Charlie Hendriksen.

De Haagse Persprijs 2023 is gegaan naar Jeroen van Raalte van de weekkrant Den Haag Centraal voor zijn mooi geschreven, grondige en toegankelijke onderzoeksverhalen over uiteenlopende onderwerpen zoals de nog steeds niet van de grond gekomen verhuizing van het Escher Museum naar de voormalige ambassade van de VS aan het Lange Voorhout, de opnieuw opgelaaide discussie over de erfpacht in Den Haag, de huizenjacht van de Deutsche Bank op de Haagse vastgoedmarkt en de problemen met het warmtenet van Eneco. De prijs bestond uit het door beeldhouwer Loek Bos vervaardigde bronzen beeldje De Mus.

De Flaneur voor Journalist van het Jaar is toegekend aan Los van Bree van Omroep West voor haar gezaghebbende verslaggeving over de Haagse lokale politiek.

De prijzen zijn 21 juni uitgereikt in de Haagse Kunstkring aan de Denneweg in Den Haag. De jury bestond uit Casper Postmaa (voorzitter), Ineke Bresser, Christiaan Weijts, Bart Zuidervaart en Maaike Kraaijeveld.

In een nieuw beleidsplan tot en met 2025 zijn de missie, visie en strategie van de Luis in de Pels opnieuw geformuleerd. De stichting opereert vanuit de overtuiging dat de samenleving beter functioneert als journalisten er mede voor zorgen dat burgers, bestuurders en volksvertegenwoordigers adequaat worden geïnformeerd. Op dat punt is verbetering wenselijk. Veel belangrijke onderwerpen krijgen weinig aandacht in de journalistieke media, of pas als ze op een formele agenda komen.

Het bestuur heeft daarom journalist Aukje van Roessel gevraagd in kaart te brengen hoe het Haagse medialandschap er nu voor staat, en hoe dat te verbeteren valt. In haar rapport *Nieuw bloed voor de Luis* constateert ze dat er veel zorgen leven over de staat van de journalistiek over en in den Haag. Zij werpt een aantal fundamentele vragen op die het bestuur in 2024 zal omzetten in een actieplan.

3. Inkomsten

In 2023 zijn geen niet-geormerkte particuliere donaties ontvangen. De eindejaarsdonaties ten behoeve van Den Haag Centraal hebben in totaal 105 euro opgeleverd.

De publieke financiering komt van de gemeente Den Haag, die jaarlijks een niet-geormerkt bedrag ter beschikking stelt. Voor 2023 is conform de aanvraag de bijdrage vastgesteld op € 80.000,-.

4. Uitgaven

In het boekjaar 2023 heeft de stichting subsidie uitgekeerd voor dertien projecten van acht verschillende aanvragers. Er is een kleine 18.000 euro minder uitgegeven aan doelbestedingen dan er beschikbaar was aan ontvangen middelen.

Zes aanvragen zijn niet gehonoreerd, omdat ze niet voldeden aan de criteria van een journalistieke onderzoeksproductie, geen relevant publicatieplatform konden laten zien of omdat ze financieel dan wel anderszins onvoldoende waren onderbouwd. Met deze aanvragen was ruim honderdduizend euro gemoeid. Voor één ander project is het gevraagde bedrag gedeeltelijk goedgekeurd, maar de aanvrager heeft de financiering niet rond gekregen en daarom besloten er helemaal vanaf te zien.

Subsidie is verleend aan:

- **Beeld & Geluid Den Haag** voor begeleiden van een Jongerenredactie om middelbare scholieren meer te betrekken bij de journalistiek. Een tiental jongeren heeft meerdere journalistieke onderwerpen behandeld in de vorm van video's. Hierdoor hebben zij meer inzicht gekregen in persvrijheid, democratisch bestuur en journalistiek. De video's zijn gepubliceerd op het YouTube-kanaal van B&G. Dit project is begonnen in 2022 en afgerond in het verslagjaar. Het bestuur heeft enkele keren met de journalisten-in-spe gesproken over het vak. Ondanks de positieve evaluatie is de jongerenredactie niet voortgezet. Reden was de preciaire financiële situatie van B&G, dat in 2024 helaas de deuren moet sluiten. In totaal is in 2021 en 2022 € 10.760,- subsidie verleend voor dit project.

- **Coen Ramaer** voor zijn onderzoek naar grondspeculatie in Wilsveen en de publicatie daarover op 11 mei in Den Haag Centraal. Coen zocht uit dat meer dan honderd inwoners van Den Haag meedoen met het speculeren op de totstandkoming van woningbouw nabij Stompwijk. Ze steken er vaak forse bedragen in, maar de kans dat ze iets van hun geld terugzien is nihil. Lopende het onderzoek bleken de kosten om informatie te krijgen van het Kadaster veel hoger dan verwacht, namelijk € 2.000,-. Aan uren is in totaal € 7.200,- vergoed.
- **Stichting Siddhant** ofwel **Radio Sangam** ter financiering van de redactionele kosten die verbonden zijn aan de politieke discussieprogramma's. De zender richt zich op Indiase, Surinaamse en Hindoestaanse inwoners van Nederland. Hoewel het bestuur heeft toegezegd in 2023 nogmaals – maar wel voor het laatst – subsidie te willen verlenen, is het er niet meer van gekomen een evaluatie, bewijs van uitzendingen en een factuur te sturen.
- **Journalist Marcel Verreck** voor het maken van de wekelijkse podcast Straatwijs, uitgezonden op zaterdagen via Den Haag FM. Geïnterviewd zijn politici of mensen die in hun werk veel met de lokale politiek te maken hebben. De gesprekken gaan over de geschiedenis van de straat waarin ze wonen, maar ook worden ze geconfronteerd met een lastig politiek dilemma. De laatste aflevering was een interview met premier Mark Rutte. In totaal is voor 42 afleveringen subsidie uitgekeerd, waarvan € 5.600,- in 2023.
- **Den Haag Centraal** voor seizoen 3 van de politieke podcastserie Wegwijs in het IJspaleis. De politieke situatie in Den Haag vraagt om goede duiding en de serie is een waardevolle toevoeging gebleken aan het Haagse medialandschap. De luisterdichtheid is steeds gegroeid en heeft met de toekenning van een persprijs aan 'O o, De Mos' erkenning gekregen. Er is een significant jongere doelgroep bereikt dan de papieren krant van DHC vermag. Voor 5 afleveringen is € 7.730,- subsidie toegekend.
- **Den Haag Centraal** ten behoeve van het project om de toenemende armoede in Den Haag in beeld te brengen, inclusief energiearmoede en dakloosheid. Aan de bestuurlijke kant wilde DHC verhalen 'van onderop' toevoegen. Het heeft geresulteerd in zes aangrijpende verhalen, geschreven door journalist Tanja Verkaik, gepubliceerd in de zomer. Hiervoor is in 2023 € 6.912,- uitgekeerd.
- **Den Haag Centraal** voor het maken van extra publicaties over de rechtszaak inzake de van corruptie verdachte Richard de Mos. Hiervoor is verslaggever Jeroen van Raalte gedeeltelijk vrijgemaakt. Hij heeft eind 2022 en voorjaar 2023 uitgebreid verslag gedaan van het strafproces tegen de Mos en zeven medeverdachten. Dit heeft geleid tot zeven rechtbankverslagen voor de website en acht verhalen in de krant. Als sluitstuk heeft Jeroen een omvangrijke voorbeschouwing geschreven op de uitspraak, waarin de zaak vanuit twee verschillende perspectieven (schuldig/onschuldig) is beschouwd. Afsluitend is een artikel over de uitspraak geschreven. In 2022 en 2023 heeft DHC hiervoor € 11.520,- ontvangen.
- **Jochem van Staalduine**, voor zijn afgeronde onderzoek naar hoe arbeidsmigranten uit met name Polen en Roemenië zich bewegen in de regio Haaglanden. Over dit onderwerp zijn in 2022 en 2023 uitgebreide verhalen van zijn hand verschenen in dagblad Trouw. Ondanks een principeovereenkomst over de publicatie van een boek zijn schrijver en uitgever het niet eens geworden. In het verslagjaar heeft de Luis nog € 3.000,- betaald.
- **Nico Jouwe** voor zijn in 2021 begonnen, diepgravende onderzoek naar gebeurtenissen op de Veteranendag 2014 rond de Papoe-vlag Morgenster en de arrestatie van een betoger op gronden die aantoonbaar niet juist zijn. De autoriteiten hebben hierover nooit volledige opening van zaken gegeven. Jouwe heeft in juni een uitgebreid relaas gepubliceerd op Hard//hoofd (hardhoofd.com) en een podcast gemaakt. In aanvulling op een eerder betaald bedrag van € 1.040,- is in 2023 € 1.040,- aan subsidie uitgekeerd.

- **Coen Ramaer en Jeroen van Raalte** voor hun onderzoek naar de inhuur van externen door de gemeente Den Haag. Dat onderzoek loopt nog. De journalisten hebben een serie verzoeken om openbaarmaking ingediend op grond van de Wet open overheid. De totale begroting voor dit project bedraagt € 7.200,-, waarvan in 2023 € 2.280,- is uitgekeerd.
- **Den Haag Centraal** voor het maken van reportagecolumns door de journalist Christiaan Weijts. Het bestuur vindt dit een interessant en subsidiabel genre en meent dat de kwaliteit van de schrijver boven twijfel verheven is. Het bestuur heeft aangedrongen verbinding met actuele politieke kwesties. De subsidietoekenning is in 2023 geweest, de columns zijn vanaf februari 2024 verschenen en de betaling is ook in 2024 gedaan.
- **Julian Klop** voor het maken van de documentaire Gas Erop over de positie van tuinders in het Westland. In de documentaire van 45 minuten worden vijf tuinders gevolgd die laten zien wat de energietransitie voor deze energie-intensieve sector betekent. Het biedt de kijker aan de hand van persoonlijke verhalen een goed inzicht in de dilemma's waar de tuinbouw voor staat. Luis in de Pels heeft vooraf in een open gesprek met de producent aanbevelingen gedaan die de onderzoeksjournalistieke kant van het project ten goede zijn gekomen. Daardoor paste de documentaire goed binnen onze statutaire criteria. De documentaire is begin 2024 uitgezonden door OmroepWest en de Westlandse Omroep Stichting. Met de NPO wordt gesproken over landelijke uitzending. Aan Klop Media is € 12.000,- betaald.
- **Noa Defesche** namens stichting Een van de Jongens voor het maken van een zesdelige documentaireserie in de jeugdzorg. Omroep Human heeft toegezegd deze uit te zenden en betaalt mee. FBJP is medefinancier. De serie beoogt het functioneren van de jeugdzorg in Rotterdam en Den Haag te laten zien vanuit verschillende perspectieven. In Den Haag speelt alles op lokaal niveau wat landelijk in het groot aan de orde is. De Luis heeft gesuggereerd te kijken of in een later stadium Omroep West interesse heeft voor een uitzending en papieren media wellicht een groter verhaal willen publiceren. Van de toegekende subsidie is 80% (€4.000,-) in 2023 betaald. Het project loopt nog.
- **Den Haag Centraal** heeft uit de specifiek voor hen beschikbare gelden voor journalistieke projecten € 4.500,- ontvangen voor een langlopend project over gemeentelijke financiële overschrijdingen rond de overkluizing van de Utrechtse Baan en Amare. Dit onderzoek is gepaard gegaan met vele WOO-verzoeken. Uit dezelfde pot heeft de weekkrant € 1.500,- ontvangen voor het stimuleren van journalistieke professionalisering door middel van een studiebijeenkomst met externe deskundigen op het gebied van onderzoeksjournalistiek.

In 2023 is een bijzondere uitgave gedaan ten behoeve van het onderzoek naar het medialandschap en de staat van de journalistiek in Den Haag.

De stichting maakt verder beperkt kosten voor het uitvoeren van haar werk. De bestuurders doen hun werk pro deo.

Na aftrek van alle uitgaven houdt de stichting over het verslagjaar 13.363 euro over. Het bestuur overweegt de gemeente te verzoeken om dit bedrag of een deel ervan te mogen overhevelen naar 2024.

Mei 2024